

Izdajajo Slovenski frančiškani.—Published by Franciscan Fathers.
Po odloku nadškofa JOHN FARLEY-ja je "Ave Maria" cerkven list in družba Sv. Rafaela
cerkveno priznana in priporočena.

Mlado Življenje.

S. Elizabeta.

V lepoti mladega življenja
drevce rastle je v nebo,
nakit njegovega zelenja
očaral je srce, oko.

Pa z novim jutrom zrlo bolno
drevo je mlado v zorni svet,
povešalo je krono polno,
izgubljalo dehteči cvet.

In dasitudi je napajal
mu korenino potok čist,
v srce se strup mu je zasajal,
odpadal je za listom list.

Kaj hira krona mu visoka,
zakaj se mu suši telo?
Sovražna, skrajnozlobna roka
je rano vsekala v drevo.

Deviška duša, jasna, čista...
sto nad bi človek nanjo dal,
pa vstane zor... usoda ista,
ob njej je zapeljivec stal.

"Kakor Si Me Vzgojil, Tak Sem."

(Konec.)

"Kaj meni mar? Jaz sam si bom poiskal službo drugje."

"Kaj? To sramoto mi boš napravil? Ali sem te tako vzgojil?"

"Vzgojil, pa kako!" je siknil Tone.

To je bilo očetu preveč. Nameril je in mahnil s težko pestjo po Tonetu, da se je ta opotekel. "Imaš dovolj? Bom videl, kdo bo zapovedoval!"

Tone se je zravnal in jezni bliski so se vsuli iz njegovih oči. S povzdignjeno pestjo je stopil pred očeta: "Samo dotakni se me še enkrat!"

Očetu je pošlo potrpljenje, skočil je na sina in ga vlekel v kot, pa kakor divja zver je planil sin po konci in treščil očeta na tla, da je zadela glava ob leseno klop.

Zaničljivo je pogledal Tone v krvi ležečega očeta in je zapustil hišo.

Ob vrišču in hrupu se je zbudila postrežnica in je pritekla prestrašena v sobo.

"Kaj se je zgodilo?" je klicala in močila Skalarja, da je prišel k zavesti.

"Kdo je to storil?" je silila vanj, pa mož je molčal.

Njegov lastni sin je bil — tisti, ki — — — Misli so podile druga drugo, vsaka strašna in grozna. "O Marija!" je vzdihnil pritajeno. Spomnil se je svoje blage žene. Kakor tožniki so stopila predenj vsa minula leta, vsako je imelo začrtano strašno krivdo in poleg teh tožnikov je stala žena, kažoč s svojo koščeno roko nanje.

Zganil se je in vztrepetal velike groze in

po mnogih, mnogih letih je pritekla zopet solza na njegovo lice. Bile so to grenke solze, ki so žgale kakor ogenj.

4.

Od tedaj naprej Toneta ni bilo več doma. Skalar je kmalu okrevale in hodil zopet na delo, pa je bil drug mož. Nič več ni stopil v gostilno in redko je prišla kaka beseda iz njegovih ust. Vsak večer ga je obiskal njegov mlajši sin, ki ga je skušal razvedriti, pa se mu ni posrečilo. Večkrat mu je prinesel kako darilce, pa mož je vzel, a zahvalil se ni sinu nikoli. Videti je bilo, da Skalar ob ljubezni svojega mlajšega sina silno trpi, da, tembolj trpi, ker ve, da te ljubezni ni zaslužil.

Čez nekaj dni je izvedel Skalar, da je zasačil gozdar H. v bližnjem gozdu Toneta kot divjega lovca in da mora zato njegov sin v štiri-mesečno ječo.

Leno so potekali dnovi, ko je tičal Tone v ječi in Skalar je bil še bolj potrj kakor navadno.

Po preteku štirih mesecev pa se je vrnil Tone na dom. Bil je prijazen z očetom in ga je celo prosil naj mu izposluje pri tvorniškem ravnatelju, da ga sprejme v tvornico, obljublja-joč, da bo odslej ves drugačen.

Oče je bil te izpremembe vesel. Tone je prišel k delu in se je izogibal slabih tovarišev in gostiln. Le nekaj je mučilo očeta. Ponoči ni bil France nikoli doma, in ko ga je Skalar nekdanj vprašal po vzroku, je odgovoril: "To boš kmalu izvedel, imam važen opravek."

In res ni bilo treba dolgo čakati. Čez teden dni se je raztrosila po vasi novica, da so našli gozdarja H. v gozdu mrtvega — ustreljenega, in s to novico je Tone izginil.

Skalarju je bilo koj jasno, kdo je zločinec in tudi časopisi so oznanili po svetu, da so zajeli v Hamburgu mladeniča z imenom Anton Skalar in ga privedli pred sodnijo. Tam je z mrzlo ravnodušnostjo dostal svoj zločin in izjavil, da je ustrelil gozdarja iz maščevanja za štirimesečno ječo. Prav nič se ni kesal groz-

nega čina, ampak je rekel: "Ako bi gozdar H. še ne bil mrtev, ustrelil bi ga gotovo o prvi priložnosti. Da sem tak, za to naj bo odgovoren moj oče, ki me je tako vzgojil."

Tone je dobil dosmrtno ječo in to je očeta docela potrla.

Zopet je zavlada pomlad. Drevesa so brstela in poganjala prav kakor takrat, ko je umrla mati. Skalar ni mogel več na delo. Bridke izkušnje in žalostne vesti so izpodkopale njegovo zdravje. Nekega nedeljskega večera sta sedela oče in mlajši sin sama v sobi. Govorila nista, vsak je mislil svoje. Čez nekaj časa se je sin vzravnal, hoteč oditi.

"Kam greš?" vpraša oče.

"Na pokopališče k materi."

"Pojdiva skupaj!"

Stala sta pred grobom. Spomladno cvetje, ki ga je Jožek zasadil na drago zemljo, se je ravnokar jelo bujno razvijati. Okolu križa se je razpletal bršlan.

Jožek je pokleknil in molil.

Skalar je stal poleg groba, v roki klobuk, in spomladni vetrič se je igral z njegovimi sivimi lasmi. Nepopisno bolesten pogled mu je tičal na ruši, ki pod njo spi ona, katero je tako zlobno ogoljufal za vso življenjsko srečo, ona, ki ji je sam izkopal prezgodnji grob. Kako dobro je, da je umrla, da ni doživela, kar je on doživel. Kako prav je, da je vzgojila saj enega otroka, ki zdaj zanjo moli. Tudi zanj bo molil, medtem ko ga bo Tone klel.

Kar se Skalar opoteče, vikne v večerni mrak in se zgrudni mrtev na zemljo.

Jožek pa je klečal pred dvema mrtvima.

"Kako bi ne ljubil Marije," je rekel sv. Stanislav, "saj jevedar moja mati!" — — Da, sramota je za otroka, ako ne ljubi svoje matere, kateri je toliko hvale dolžan, od katere je sprejel toliko milosti in toliko dobro! Sree brez ljubezni do matere, ni človeško sree! Enako ni krščansko sree ono, ki ne ljubi z vso dušo Matere Marije! Zatoraj ljubimo dobro mater Marijo!

Sv. Gerard Majella.

Spisala Sestra Elizabeta.

Čudovit je Bog v svojih svetnikih. Nekatere izvoljence vodi po navadni poti čednostnega življenja, pri drugih pa je vse čudovito, vse nadnaravno. Čudeži jih spremljajo od zibel do groba, da se na njih razodene veličanstvo božje. Življenja takih čudežnih svetnikov ne moremo sicer povsem posnemati, pač pa se nam ob branju čudovitih dogodbe vzbuja in krepi vera in v duši nam vstaja hrepenenje po blaženih nebesih, kjer bo vse čudovito in na-

dnaravno v polni jasnosti pred našimi očmi.

Čudovita pota je hodil služabnik božji, Gerard Majella, ki ga je sv. cerkev v zadnjem času očičila s svetniško krono.

Gerard je bil rojen 23. aprila 1726 v Muro-Locano, malem mestecu neapolitanske provincije Bazilikate. Dominik Male Majella, priden krojač, in Benedikta Galetta, sta bila njegova dobra roditelja. Njiju vzorno vzgojo je podpiralo nebo, zato se bile že prve otrokove

SV. ANA.

Težke in odgovorne so dolžnosti naših mater. "Dajte mi dobrih in vestnih krščanskih mater," je rekel ranji sv. oče Leon XIII, "pa bom ves svet spreobrnill!" Zlasti težko delo imajo matere s svojimi malički tu v Ameriki. Otroci žive v drugem duhu, kakoršnega poznajo matere. Otrok hodi v tuje šole. Vzgaja se v tujem jeziku. Kako težko je materi pogoditi pravo pot, da ne podira šolske vzgoje in da goji v otroških srcih krščanske čednosti.

Krasen zgled krščanskim materam je sv. mati Ana. O, naj bi naše slovenske matere pogosto gledale na to svojo patrono in po njenem zgledu in z njeno pomočjo enako skrbele za svoje ljube otročiče.

Sv. Ana, mati Marijina, prosí za naše slovenske matere!

molitve polne nebeška razodetja. Večkrat se mu je prikazal Jezus kot otrok in mu je dal košček belega kruha. Gerard je videl skrivnostni kruh in srce se mu je vnelo v hrepenenju po zatajevanju samega sebe in vsaka navadna jed mu je bila tako odveč, da se je mati zbala za otrokove življenje.

Kruh iz Jezusove roke pa je vzbudil v Gerardovem srcu tudi nepopisno hrepenenje po presvetem Rešnjem Telesu. Osemletni deček ni mogel živeti več brez svetega obhajila, zato je vedno prosil naj mu dovolijo k angeljski mizi. Ker mu niso dovolili, je nekega jutra kar pokleknil med obhajance. Pa duhoven ga je poznal in je šel mimo njega s sv. Rešnjim Telesom. Pa koj naslednjo noč je prejel nedolžni deček sv. obhajilo iz rok angelja, kakor sv. Stanislav.

Kakor Jezusu, tako je bil Gerard tudi Mariji iz vse duše vdan. Najraje je klečal pred njeno podobo in jo je častil s pobožno molitvijo.

Z dvanajstim letom se je Gerard preselil iz očetove hiše k nekemu krojaču, da bi se izučil. Pa takoj tukaj se je začela zanj šola trpljenja. Imel je tovariša, ki ga je trpinčil kakor žival, pa Gerard se ni pritoževal, saj je vedno mislil, da mu Bog v svoji previdnosti pošilja to trpljenje.

Nič bolje se mu ni godilo pri škofu Albini v Lacedogni, vendar je vztrajal v službi tri leta. Lacedogna je ohranila mlademu svetniku blag spomin, saj je videla, kako je Bog s čudeži proslavil svojega služabnika.

Nekega dne je odšel škof Albini iz palače. Gerard je bil sam doma; ker je po moral k precej oddaljenemu vodnjaku po vodo, je zaklenil vrata v palačo in je vtaknil kjuč v žep. Pri vodnjaku se je sklonil, da bi izvlekel vodo, pa med tem je izdrknil ključ iz žepa v vodnjak. Gerard se je prestrašil; pa kmalu mu je prišla srečna misel. Stekel je v bližnjo cerkev in se vrnil s kipom božjega Deteta. Privezal je sohico na vrv in jo spustil v globino, med tem pa je molil z otroško priprostostjo: "O božje Detice! Glej v koliki zadregi sem, prinesi mi kjuč iz vodnjaka!" In glej, Gerard je potegnil vrv kviško in božje Dete je imelo na rokah izgubljeni kjuč.

Naslednjih pet let je bil Gerard v domačem kraju krojač kjer ga je vse spoštovalo in ljubilo. Živel je tako vzorno, da so ga povsodi imenovali svetnika. Po več ur je klečal pred Najsvetejšim in kakor hrepeni svet po časti, tako je koprnelo njegove srce po poniževanju in trpljenju. Ko je klečal neko noč sam pred oltarjem v cerkvi in se neusmiljeno bičal, je zaslišal glas iz tabenakelja: "Norček, kaj delaš tukaj?" In Gerard je odgovoril: "O, moj Bog, zakaj mi tako praviš? Ali nisi ti še več za me storil?"

Ob tako svetem življenju je dozorel v Ge-

rardu poklic za redovni stan. Rad bi se bil odtegnil svetu, toda kam? Njegovo slabotno zdravje ga ni nič priporočalo, zato so ga oo. kapucini že dvakrat zavrnil. Pa bilo je tako tudi po volji Najvišjega, ki ga je odločil za kongregacijo najsvetejšega Odršenika (Redemptoristov). Zaprošil je sprejem in še le po trikratni prošnji ga je predstojnik, P. Cafaro, sprejel in odposlal v noviciat s pismom, v katerem se opravičuje, da pošlje tako slabotnega, nerabnega mladeniča. Pa ta slabotni novinec je kmalu pokazal, koliko zmore z božjo pomočjo. Nobeno delo mu ni bilo preteško in redovniki so z veseljem uvideli, da niso sprejeli nerabnega mladeniča ampak velikega ljubljena božjega v svojo družbo. Po kratki preizkušnji mu je dovolil sv. Alfonz Ligvorij, da se zaveže z obljubami, kar je storil Gerard 16. julija 1752. Odslej mu je bilo odločeno le še kratko življenje. Samo štiri leta je še delal v božjo čast, pa ta štiri leta so bila polna čudovitih dogodkov in bogata božjega blagoslova za Gerarda in kongregacijo, katere član je bil. Nevzdržno je hitel po poti popolnosti, vse na njem je bilo sveto, dovršeno, nič polovičnega nikjer. Boga je tako zelo ljubil, da se je zamaknil, če je slišal o njem govoriti.

V pokorščini je bil Gerard tako natančen, da je bil predstojnik včasih v zadregi.

Gerard je bil velik tudi v ljubezni do bližnjega. Najbolj je ljubil grešnike in jih je skušal s prigovarjanjem in z molitvijo pripeljati na pravo pot. Bil je sicer lajik, toraj mu ni bilo dano oznanjati božje resnice. Pa njegova priprosta beseda je imela večjo moč kot najlepše pridige izvrstnih govornikov. Ko je bil v Castelgrande je nastalo zaradi umora hudo sovražstvo med dvema rodbinama. Gerard si je vse prizadejal, da bi ju spravil in ko je mislil, da je stvar že dobljena, se je vnelo sovražstvo iznova in še huje kot prej. Hitel je v hišo, kjer so stanovali starši umorjenega mladeniča, je položil Križanega na tla in rekel materi in očetu z resnim glasom: "Teptajte tega z nogami!" Mož in žena sta obledela. "Zakaj se bojita?" je nadaljeval Gerard — eno morate storiti, ali odpustiti, ali pa teptati Križanega z nogami. Kdor ne odpusti sovražniku, tepta onega, ki je na križu odpuščal." Ko sta se mož in žena le še obotavljala, pravi: "Še enkrat vaju opominjam: Odpustita na ljubo svojemu sinu, ki morda trpi v vica. Če pa ostaneta trdovratna, vaju bo zadela kazen božja." To je pomagalo. Sovražstvo se je poravnalo. Tako je pripeljal božji služabnik še mnogo grešnikov na pravo pot.

Štiri leta je že deloval Gerard v mestu Iliceto in vse ga je spoštovalo in visoko cenilo, zaradi izvanrednih darov, ki jih je prejel od Boga. Kar dobi generalni predstojnik sv. Alfonz Ligvorij, pismo, ki dolži Gerarda težke pregrehe. Sv. Alfonz je poznal zanesljivo osebo, ki je

pisma pisala, na drugi strani je bil pa o čednostnem in popolnem življenju dobrega redovnika do dobra prepričan. Kaj storiti? Ali bi bilo mogoče, da bi se bil v Gerardu tako kruto varal? Poklical je toraj obtoženega brata k sebi. Ko je ta zaslišal grdo obrekovanje, je padel na kolena, pa se ni opravičil niti z eno besedo. Za Alfonza je bila to nova zadrega. Je li to molčanje tiho priznanje? Svetnik si ni upal izreči obsodbe, zato je prepovedal Gerardu vsako občevanje z drugimi, vsakdanje sv. obhajilo in mu je naložil za pokoro opravljanje duhovnih vaj.

Gerard se je poklonil in odšel, pa njegovo srce je bilo popolnoma potrto. V tistem svetišču njegovega čistega srca pa se je kmalu zbudila tista samo svetnikom lastna sreča nad krivico, ki se mu godi. Obrekovan je, tako grdo, o, sedaj je nekoliko Kristusu podoben. In nosil je križ z veseljem in vdanostjo. Vse je storil v veliki ponižnosti, kar so mu veleli. Zastonj so mu prigovarjali bratje, ki so poznali njegovo nedolžnost, naj spregovori le besedico v opravičenje, pa Gerard je odgovoril: "Nikakor ne! V božjih rokah sem in tam je tudi moje dobro ime. Bog me bo rešil o pravem času!" Najhuje mu je bilo, da ni smel k sv. obhajilu.

Dva meseca je ostal Gerard v ognju obrekovanja, ko je dobil sveti Alfonz zopet pismo,

v katerem preklicuje obrekovalka krivično izjavo. Kako srečen je bil Alfonz, ko je dobil to pismo. Hvala Bogu! Ni se motil v dobrem mladeniču. Globoko ginjen je objel nedolžnega Gerarda, ko je prišel opravičen k njemu. "Moj brat," mu je rekel, "zakaj nisi sam dokazal svoje nedolžnosti?" — "Kako naj bi kaj takega storil, moj oče," odvrne Gerard, "ali ne veli pravilo, da se ne smemo opravičevati in da naj molče sprejmemo vsak ukor?"

Solznih očij ga je odslovil Alfonz rekoč: "Dobro, dobro, moj sin. Bog te blagoslovi!"

Meseca maja leta 1755. je bil Gerard zopet prestavljen v Camposele in tam se je razvila bolezen, ki naj stre mlado življenje. Slaboten že, se je vendar še enkrat podal na pot po miloščino. To je bilo zadnje delo njegove ljubezni in pokorščine. Napol mrtvega so prinesli čez nekaj dni zopet v samostan. Ko je videl, da se mu bliža zadnja ura, je prosil za sv. zakramente. Predno je prejel sv. obhajilo, je rekel: "O, Gospod, ti veš, da sem vedno le za tvojo čast delal, zato rad umrjem." In Bog je poklical svojega služabnika k sebi dne 16. oktobra 1755, ko je dopolnil 29. leto.

Zaradi čudovitega življenja in obilih čudežev po smrti, je bil Gerard 11. decembra 1904. svetnikom proglašen od papeža Pija X.

Mil. G. Škof Stariha.

Dne 13. junija prišel je nazaj v Ameriko mil. g. škof Stariha, bivši škof iz Lead-a, So. Dakota.

Kakor znano našim rojakom, deloval je mil. g. škof dolgo vrsto let v nadškofiji Št. Pavelski. V znak velikih njegovih zaslug za škofijo, zlasti radi njegove velike modrosti, bil je imenovan generalni vikarij te nadškofije.

Ko je bila pa ustanovljena nova škofija v Lead-u, bil je mil. g. Stariha imenovan škofom. V škofa je bil posvečen 28. oktobra 1911.

pa mil. g. cerkvenemu knezu zrahljala zdravje. zlasti se ga je lotil hud revmatizem, da je le težko hodil. Tako je bil primoran, da je odločil težko pastirsko palico te škofije in prosil v Rimu, da bi ga odpustili iz škofije. Cela škofija je žalovala, ko je odhajal, ker je z njim zgubila skrbnega in gorečega pastirja, pa tudi dobrega očeta, ki je imel vedno odprta vrata in srce za svoje ovčice.

Kmalu potem, ko je Rim ugodil prošnji, odšel je mil. g. škof v domovino na Kranjsko,

MIL. G. ŠKOF STARIHA.

Kaj je storil za škofijo Lead, koliko je žrtvoval za nje napredek, koliko gmotnih in moralnih njegovih žrtev je bilo treba, da je povzdignil to novo škofijo na stališče, katerega zavzema danes, to ve samo Vsemogočni v nebesih, ki bo plačnik za vse to. Ko je mil. g. škof prišel v škofijo, dobil je tam 6 duhovnikov, le malo cerkva in župnij. In danes šteje škofija že nad 20 duhovnikov, veliko cerkva in misijonov. Prevelik trud, zlasti dolga misijonska pota sta

kjer si je pa v Toplicah in na dobrem domačem zraku precej pokrepčal svoje zdravje. Toda kot navdušenega Amerikanca gnalo ga je srce, da se je letos odločil in prišel nazaj za nekaj mesecev pogledat v svojo bivšo novo domovino.

Mi tega cerkvenega kneza in rojaka, kar najiskreneje pozdravljamo in želimo, da bi mogel dalj časa ostati med nami.

Novi Zavodi Sv. Jožefa.

Katoliška cerkev se jako lepo razvija pod dvokrilim orlom Združenih držav, ki ji dajejo kot učiteljici narodov popolno svobodo, da more nemotena izvrševati svojo velikansko nalogo, katero je dobila od svojega božjega ustanovitelja Jezusa Kristusa. Nove cerkve in nove župnije kar rastejo iz tal po vseh državah in škofijah.

Vse to pa potrebuje tudi vedno več in več delavcev v vinogradu Gospodovem. Zlasti pa je pomanjkanje prepotrebni misijonarjev-redovnikov, ki bi kot sol zemlje pomagali svetni duhovščini pri njih nalogi z navdušenimi misijoni in s strogim svojim življenjem.

Mej temi misijonarji, ki so od odkritja Ame-

tere več kot petdeset redovnih hiš, eno kusto-dijo in dva komisarijata.

Med provincijami je znamenita provincija Najsv. Imena, s sedežem v New Yorku (angleško-nemška provincija). O tej provinciji se je mnogo pisalo pred petimi leti, ko je bil v Denveru, Colo. pred oltarjem umorjen p. Leon Heindrichs, član te provincije.

Toda pri sedanjih časovnih razmerah so poklici za redovni stan vedno redkeji, pri čemur so pred vsem uzrok brezverske ali proti verske šole, po katerih se brezverni profesorji trudijo, da zamore pri svojih gojencih poklice za duhovski ali redovni stan. Pogosto da dobra mati svojega ljubljénčka v šolo, nepokvarjene-

ZAVODI SV. JOŽEFA v COLLICONU, N. Y.

rike pa do danes krepko vršili to svojo nalogo smemo šteti med prve sinove sv. Frančiška. Že, ko je Kristof Kolumb odhajal iskat novi svet, bil je njegov glavni momočnik in zagovornik sin sv. Frančiška, gvardijan samostana v Lisaboni. Predno je stopil na ladijo, prosil je še enkrat blagoslova tega redovnika, da bi z njegovim blagoslovom pokrepčan srečno dosegel svoj cilj. In sam Kristof Kolumb, saj je bil tudi sin sv. Frančiška kot član tretjega reda.

Frančiškanski red se pa med vsemi redovi kakor doma v starem svetu, tako tudi tukaj v Ameriki najbolj hitro razvija. V severni Ameriki so že štiri velike provincije, ki imajo neka-

ga in nedolžnega kot angelja. Trdno upanje ima, da bo njen sin kedaj stopil pred oltar Gospodov kot njemu posvečena oseba, ter bo veliko storil za čast božjo in blagor bližnjega. Vidi ga že, kako bo molil za njo in se je spominjal pri nekrvavih daritvah, ko bo ona že v hladnem grobu. Nihče se je morda ne bo spomnil z molitvijo, samo njen sin, duhovnik, bo vsako jutro pri svoji daritvi sv. maše mislil na njo in klical usmiljenje božje za njeno dušo. Tako si misli mati.

Pa kako pogosto se zgodi, da mati kmalu spozna z veliko srčno žalostjo, da njen sin ni več tak kot je bil, da je poklic zgubil.

Tako so pa primorane ne le škofije ampak tudi vse redovne družine take poklice že takoj v deških letih sprejemati v svoje šole in jih vzgajati v duhu stanu, za katerega so dobili od Boga poklic. Zato skušajo vse redovne družine in provincije takoj ob začetku obstanka misliti na svoje domače zavode, kolegij, v katere sprejemajo potem dečke, o katerih se zdi, da imajo poklic za redovni stan. Tu jih domači učitelji-redovniki strogo preskušajo, če imajo res poklice tekom gimnazijskih študij in najdene poklice potem negujejo, da jih ohranijo.

Provincija Najvetejšega Imena ima sicer že velikanski kolegij, gimnazijo in semenišče (bogoslavje) v Alleghany, N. Y., blizu Buffalo. Toda tukaj se vzgajajo mladeniči za vse različne poklice, za svetne duhovnike, za trgovce, uradnike i t. d. Vendar se je čutila živa potreba, da dobi še posebni kolegij, kjer bi se mladeniči s poklicem za redovni stan skrbnejše vzgojevali in pred vsem strožje preskušali, če imajo res poklic za ta težki stan. Tako je dozorela misel, ustanoviti si tak kolegij v državi New York v Sullivan Co. v vasici Collicoon.

Zidati so začeli že pred nekaj leti. Toda stavba je bila še le letos toliko dodelana, da se je mogla izročiti svojim namenom. In 30. maja letos na "Decoration Day" bil je kolegij slovesno blagoslovljen. Od blizu in daleč zbralo se je veliko število gostov, prijateljev frančiškanskega reda, da prisostvujejo tej slavnosti.

Blagoslov je izvršil premil. g. nadškof New Yorški, Most Rev. J. Farley, ob azistenci skoraj 50 duhovnikov. Po blagoslovu je imel pa slovesno pontifikalno mašo Njega Ekscelenca Diomedes Falconio, apostolski Delegat za Z. Države.

Celo poslopje je velikanska in impozantna stavba. Stoji na malem hribu ravno nad reko Delaware, ki meji državo New York in Pennsylvanijo in ima krasen razgled po celej okolici. Pročelje je zidano z rezanega kamna, katerega so lomili na domačem vrtu. Drugo zidovje je iz opeke. V pritličju je telovadnica z vsemi modernimi napravami, soba za godbo in petje, razne delavnice bratov rokodelcev, pralnica in centralna kurjava. V prvem nadstropju so razne sprejemnice za obiskovalce profesorjev in gojencev, obednica za gojence in profesorje, kuhinja in učilne sobe. V drugem nadstropju so šolske sobe, igralne sobe, kjer se gojenci zabavajo ob času dežja, oddelek za bolne gojence in stanovanja za tujce.

V tretjem nadstropju je kapela, stanovanja profesorjev in bratov, v četrtem so pa spalnice gojencev. Sredi stavbe, kjer je zvonik, tam je prostor, kjer pride dvorana z odrom in cerkev, kar se bo pa še le pozneje sezidalo, ko se enkrat malo sedanjih stroškov pokrije in dolg poplača. Poslopje se greje z vročo vodo. Vodo oskrbuje velik rezervar na hribu nad kolegijem,

kjer izvira izvršten studenec in da vsaki dan več tisoč galonov vode. Za kolegijem je igralni prostor in malo jezerce, v katero se steka s hriba voda, katera se ne porabi za vodovod. Tu imajo gojenci kopališče, drsališče in v letnem času se lahko vozijo s čolničkih.

Vse sobe so visoke in zračne in cela stavba se je jako posrečila.

Gojencev je sedaj nekako 50, ki ostanejo tu pet let. Po petem letniku kolegija gredo v novicijjat, potem pa v Paterson v bogoslovje. Cela učna doba v zavodih traja 5 let. Gojenci, ki so premožni plačujejo letnih \$200, revnejšim se pa zniža na \$100, ali tudi na \$50. Stariši morajo plačevati to svoto le, pet let, ko gredo gojenci v novicijjat. Potem jih pa red sam z vsem preskrbi. Mej gojenci je bil sedaj Slovenec, Ciril Gosar, ki je pa že končal peti letnik in gre letos že v novicijjat. Tam imamo tudi že dva naša dečka iz Rockland Lake, ki sta bila pa letos še le prvo leto. Upamo pa, da nam bo mogoče kmalu poslati še kaj več slovenskih dečkov v ta krasni zavod, ker bo najbrže ta kolegij določen tudi za nas slovenske frančiškane, kjer se bo vzgajal mladi naraščaj, da bo prevzel misijonske delo med slovenskim narodom v Ameriki.

Ob najkрасnejšem vremenu smo se pripeljali na postajo v Collicoon, Apostolskega Delegata in nadškofa New Yorškega čakali so vsi gojenci s svojo domačo godbo na postaji in jih v slovesnem sprevodu spremili v kolegij. Poleg cerkvenih slovesnosti drugi dan je bila določena tudi igra "ball-game." Najbolši igralci iz bližnje okolice so prišli in se kosali z gojenci. Po cerkvenih slovesnostih je bilo skupno kosilo vseh došlih gostov. Obedu predsedoval je apostolski delegat. V svojem nagovoru je najprej povdarjal, da ga jako veseli napredek katoliških redov v Združenih državah, zlasti še napredek frančiškanskega reda, katerega član "ima tudi on srečo biti." Napredek redov je povsodi znak verkega napredka sv. katoliške cerkve. Potem je častital provincijalu te provincije, P. Anzelmu, in vsej provinciji na tako krasnem poslopju, katerega so si postavili.

New Yorški nadškof je povdarjal, da je veliko hvaležnost dolžan frančiškantom, ki so mu že večkrat pomagali v velikih zadregah pri raznih župnijah. Niso se strašili ne truda, ne težav, ne pomanjkanja, ne bojev, ne preganjanja, kadar se je šlo pomagati ljudstvu. Zato ga enako veseli, da ta provincija tako krepko napreduje. Zlasti ga še veseli, da je red postavil to velikansko stavbo ravno v njegovi nadškofiji, od koder upa, da bo dobila nadškofija in katoliško ljudstvo še marsikakega navdušenega apostola za napredek sv. katoliške cerkve in blagor ljudstva. Stroški zidave in vzdrževanja tega zavoda se plačujejo iz prostovoljnih darov, katere dobe misijonarji-frančiškani po misijonih, katere imajo po raznih farah in naselbinah.

Tudi mi častitamo častitim našim sobratom na tako krasni stavbi, ki je gotovo čast celni provinciji in redu. Želimo le, da bi bil zavod vedno poln nadobudne mladine in da bi mej to mladino bil častno zastopan tudi naš slovenski narod.

Kardinal Gibons.

Ponosni smo lahko katoliki v Združenih državah na moža, katerega je sv. rimska stolica odlikovala z visoko častjo kardinalstva, ki sveti kakor svetla luč v naši novi domovini s svojim velikim umom ne le med katoliki, ampak tudi med vsemi drugimi verskimi sektami. Po njem zavzema tudi naša sv. cerkev prvo mesto med vsemi drugimi. In ta mož je kardinal Gibons. Skomnem po svojem obnašanju in po svoji zunanosti, a velik po svojem umu, znal si je pridobiti ne le ljubezen, ampak tudi

Vsi so skušali samo, kako bi se to slavje napravilo veličastnejše, kako bi se dalo temu cerkvenemu knezu dostojno čast v priznanje za vse, kar je storil v Združenih državah za sv. rimsko katol. cerkev in po njej za celo državo. Slavje pretekli mesec je bilo velikanska manifestacija katoličanstva v naših Zdržavah.

Mi katoliki po vsej pravici zremo s ponosom na tega "našega kardinala" in želimo le, da bi ga dobri Bog ohranil še dolgo let, da bi ta vpljiv sv. cerkve, ta mir in veljava, katero

KARDINAL GIBONS.

spoštovanje in občudovanje od predsednika Tafta, do zadnjega državljana. Vse vidi v njem veleum, vse posluša njegova izvajanja, vse mu sledi, kot možu voditelju.

Ta mož, kardinal Gibons, je te dni obhajal svoj zlati jubilej mašništva in srebrni svoje kardinalske časti. To priliko so porabili državljeni, da so mu pokazali svoje veliko spoštovanje in svojo veliko udanost. Sestavil se je poseben odbor, v katerem so sedeli poleg predsednika Tafta, različni državniki in politiki vseh strank, zastopniki različnih verskih ločink.

imamo, z njim in pod njegovem vodstvom še dolgo ostala tu Ameriki. Mi nočemo državne zveze s cerkvijo, tudi nočemo kakih posebnih privilegijev ali predprav. Vse, kar hočemo in potrebujemo, je ta prostost, katero imamo sedaj. Če bi ne vem kako mogočna država pomagala sv. cerkvi, ne bi sv. cerkev tako krepko cvetela, kakor cvete sedaj v popolni prostoti, katero ji je dala ta velika država.

Bog živi vzvišenega cerkvenega kneza kardinala Gibonsa!

Vprašanje.

Mati Elizabeta.

Kristalni milijoni
vise na tvoji kroni,
ti gozdni velikan,
So bisernice krasne
ali solze so jasne,
ki silijo na dan?

In padli so kristali,
so listi šepetali,
odgovor bil je tam:
"Draguljev nimam krasnih,
zato pa v solzah jasnih
zahvalil sem Boga.

Ob svitu lune blede
je blažene poglede
mi iz nebes poslal.
Zato veselja plakam
in srčno kri pretakam
za vse, kar mi je dal."

Kaj boš pa ti storilo,
srce, kako vrnilo,
ko pride k tebi Bog?
Z besedo srčno vračaj,
s hvaležno solzo plačaj
vsak dar njegovih rok!

V Spomin!

Če je zvezano z velikimi težavami dobro vodstvo dekliških Marijinih družb doma, v stari domovini, ko imajo voditelji veliko pomoč v javnem mnenju in v razmerah, je gotovo to veliko težje v tujini, tu v Ameriki. Dekleta prihajajo sem v Ameriko navadno že z nekim predsodkom, kakor bi tu ne bilo ne Boga, ne pekla. "Država svobode" se pri mladih ljudeh kaj različno in napačno tolmači. Tudi naše razmere tukaj, dasi v marsičem veliko boljše, kakor doma, so vendar za novodošlece nekaj novega, toraj nekaj, čemur se treba preje privaditi.

Te velike težave so skusili voditelji Marijine dekliške družbe v New Yorku. Vendar pa je tukaj toliko plemenitih in navdušenih slovenskih deklet, da je bila družba v tem svetovnem mestu, vključ vsemu nasprotovanju in vključ vsem neugodnim razmeram mogoča in je do sedaj tudi precej dobro napredovala. Že tri leta se zbirajo dekleta mesec za mesecem iz vsega New Yorka, Brooklyna in okolice na drugi vshodni ulici v cerkvi sv. Nikolaja, kjer ima družba pod vodstvom OO. Frančiškanov svoje središče. Mesec za mesecem redno vsako prvo nedeljo v mesecu jih gotovo najmanj tri četrtine pristopi k skupnemu sv. ohajilu.

Da je pa to bilo mogoče, v to so si veliko zaslug pridobile nekatere dekleta naše naselbine, ki se niso bale ne truda, ne hudobnih posmehov nasprotnikov, ne gmotnih žrtev, samo, da so imele tudi v tujini to, čemur so bile navajene z doma—dekliško Marijino družbo, varno zavetje zoper vse zapeljevanje in skušnjave velikega svetovnega mesta. In mej temi dekleti je bila v prvi vrsti dosedanja predsednica, **Marija Gostič**, doma iz Domžal na Kranjskem.

Njena ljubeznjivost, postrežljivost in velika požrtvovalna ljubezen do svojih družbenih sester ji je pridobila srca vseh deklet. Mislim, da ni ene v New Yorku, ki bi je ne imela rada. Njen zgled globoke vernosti, ljubezni do Marije, pobožnosti, zlasti pa gorečnosti za pogosto sprejemanje sv. zakramentov, je svetil vsem družbenicam kot lepa luč, ter jih vabil k posnenmanju. Druga Marijina družbenica, ki je k napredku naše družbe jako veliko pripomogla je pa **Katarina Pavlič**, enako iz Domžal. Njeno navdušenje za slovensko cerkveno petje in njena pobožnost do Marije, ji ni dala počitka, da je zbirala okrog sebe pevke, večkrat jih tudi sama učila, da smo imeli pri vseh družbenih shodih vedno krasno slovensko petje, tako da so še Nemci radi hodili k našim službam božjim, da so čuli krasno petje.

In te dve družbenici zgubila je naša družba tekem zadnjih dveh mesecev. Obema se je zatožilo po ljubem domu, po lepih Domžalah, po ljubih sorodnikih in odpeljali sta se domov. Naša družba jih bo zelo težko pogrešala. Eno bomo težko pogrešali v cerkvi, drugo pa na koru. Želimo le, da bi se doma kmalu naveličale in prišle nazaj.

Obema je družba veliko dolžna. Zato jima kličemo v domovino iskreni: "Bog plačaj," kar ste storile za čast Marije tukaj med nami.

Obema se pa tudi upravništvo "Ave Maria" iskreno zahvaljuje za razširjanje našega lista med družbenicami. Kat. Pavlič je bila zadnje leto tudi zastopnica za New York in ob odhodu nam je izročila lepo svoto naročnine nabrane med naročniki po New Yorku. Bog naj povrne na priprošnjo Marijino!

Velevažen Čas.

Počitnice so tu. Naši malički so prosti šole za nekaj mesecev. Te dni so posebne važnosti za stariše, zlasti za matere. Dobre redovnice župnijskih šol ne nedzirajo več te dni otrok, kakor so jih celo leto. Ne zbirajo jih dan za dnem zjutraj pred šolo pred tabernakeljem k sv. maši. Ne vabijo jih k mizi Gospodovi. Te dni morajo otroci sami pokazati, kaj so se med letom naučili. Sami iz proste volje naj delajo vse to in vse tako, kakor med šolskim letom, ker šola jih samo pripravlja za življenje, za samostojna leta.

Toda poznamo otroško naravo. "Hoteti" je v njih. Nauki dobrih redovic so v njih srcu, zvene vsakemu učenčku na srce tudi v času počitnic. Toda "storiti" — o, to je pa težka stvar. Zato je sedaj dolžnost materina, da malo pomaga dobremu nagnjenju in dobrim navadam v srcu otrokoved do zmage. Mati, sedaj moraš pokazati ti, če znaš vzgajati! Mej šolskim letom so dobre sestre pokazale, kaj znajo one in ali se spomniš, kako lepo so jih učile in napeljevale na dobro? Ali se spominjaš, kako so tvoji malički hiteli vsak dan k sv. maši; pogosto, morda vsaki dan, večkrat na teden k sv. zakramentom? Glej, to je delo sester. Sedaj pa pokaži ti, kaj znaš! Ali boš bolje

vzgajala, kakor so jih sestre? Več dosegla, kakor one? Da, to bi bilo naravno, ker si pač njih mati! Toraj, mati, primerjaj ravnanje otrok sedaj ob počitnicah, ob času tvoje vzgoje, z ravnanjem otrok v času šole, v času vzgoje redovnic? Kdaj so bili boljši?

Kako pogosto moramo opažati, da s končanjem šole se konča tudi vsa verska vzgoja otrok! Vse se pozabi, sv. maša mej tednom, morda celo v nedeljo, sv. zakramenti, vse, vse.

Zatoraj, matere na delo! Pokażite, da znate tudi Ve katoliško vzgajati svoje otroke. Vse, kar so otroci storili mej letom, ne pusti, da bi sedaj opuščali! Nasprotno, sedaj ob počitnicah, naj še s toliko večjo gorečnostjo vrše vse verske vaje, ker sedaj se gre za utrjenje lastne volje za dobro! O, kako skrbi božjega Zveličarja v tabernaklju župne cerkve nedolžnost tvojega otročiča! Kako se boji zanj! Skozi deset mesecev ga je vsaki dan imel pred seboj zjutraj pri sv. maši. Pogosto ga je imel kot svojega ljubljenelega gosta pri nebeški pojedini sv. obhajila. Ne pusti, da bi ga pogrešal sedaj med počitnicami!

Toraj, slovenske matere, čas počitnic je čas, ko morate pokazati kaj premorete ve pri vzgoji lastnih otročičev!

Smrtna Žetev!

Odprl kak dnevnik, katerega dobivaš vsaki dan! Prelistuj ga! Preglej vse kolone v njem! — O čem se ti poroča? Samo o smrti! Vsak drugi odstavek skoro je poročilo o smrti žetvi! Razložek je samo v načinu, kako je smrt zahtevala svojo žrtev! Tu smrt v ognju, tam smrt v jami, tam smrt na železnici, tam smrt na morju, tam smrt z nožem, tam smrt s sekiro, tam smrt s puško, tam smrt s zadusenjem! Da, le smrt in smrt in sama smrt!

Dalje, tu smrt posameznika, tam smrt skupaj dveh, treh! Tam smrt skupaj po sto, da, po tisoč. Veseli sede pri delu! Vsi so zapoljeni v svoje delo in v svoje misli. Nihče ne misli na smrt! Obupen klic! Ogenj je nastal. V malo minutah, in na stotine jih leži mrtvih in ožganih v kakem kotu. Da, smrt gospodarí kruto!

Rojak moj, ko prebiraš te odstavke, ta strašna poročila, ali se ti je že urinila miselj, "saj res! Tudi jaz bom umrl!" Da, umrl boš in sicer tako gotovo, kakor gotovo si živ! Vsak korak, vsak trenutek tvojega življenja te pelje le bližje in bližje k temu strašnemu dogodku tvojega bivanja. Da, tudi ti boš umrl!

Če boš tako srečen, da boš umrl na postelji, kako bo s teboj? Misli si, da si sedaj—le na mrtvaški postelji! Teška sapa in hropenje v grlu te duši! Srce nemirno bije v prsih, kakor še nikdar v življenju! Huda vročina te kuha, da ti pot stopa na čelo. Toda objednem te zebe, da se treseš kakor šiba na vodi in tvoj pot je mrzel. Tvoji dragi jokajo okrog tebe, kar ti množi bolečine in objednem teži ločitev! Dihanje ti je vedno težje in težje. Čudna omotica se te loteva. — Oko zgublja svoj vid. — Kaj je to — — — Vse okrog tebe zgineva, kakor v megli! Le še obrise od vsega vidiš. — Počasi pa tudi to zgineva, kakor popotnikom na morju zgineva suha zemlja. Obrisal bi si rad še pot iz pekočega čela! Poskušaj, dvigniti roko! Zaamnj! — — — Roka ne posluša več tvoje volje. Nič več je ne čutiš. Odpovedala ti je že svojo službo. Rad bi prosil, da ti drugi obriše čelo! Pa kaj je to? — — — Glas ne gre več iz grla! Malo ti zahropi v grlu, to je vse, kar moreš spraviti iz svojih prs!

In sedaj — o groza! Konec je tukaj! Smrt trka na srce in kliče na drugi svet, kliče domov

ubogega sinu Adamovega! Domov? Da, ako si živel po volji svojega Očeta in Stvarnika! Da, srce, pojdi domov, pojdi v naročje svojega očeta in odpočij se za vse boje, za vse trpljenja, za vse težave, za vse, kar si moralo trpeti in storiti za svoj prihodnji dom.

Domov? O ne, ne domov! Daleč proč od do-

ma, daleč proč od očeta, daleč proč od večnega počitka za te, srce, ki imaš tukaj vse za bajko, vse za nespamet, vse za brezumno prismodarijo, kar te je hotelo v življenju opomniti na tvojo dolžnost, da greš proti domu, ne po poti od doma proč! O ubogo tako srce v teh trenutkih!

Iz Sveta.

Na vsak način bi nasprotni listi radi, da bi bil sv. Oče "resno" bolan. Ni ga tedna, da bi ga ne proglasili če ne mrtvim, pa vsaj na smrt bolnim. Toda v tem istem času pa prihajajo poročila, da sv. Oče vsaki dan sprejema osebe v avdijenco, da je pri najboljšem zdravju. Res je sicer, da je ubogi jetnik v Vatikanu sedaj v letnem času v svoji ječi izpostavljen največji vročini. Vse beži iz Rima v gore na hladnejši zrak. Le sv. Oče mora ostati zaprt v ječi, kamor ga je zaprla zloba in tatvina.

Sv. Oče je izdal posebno **okrožnico** na vse škofove in vernike sveta, v kateri se bitko pritožuje nad ravnanjem sovražnikov sv. cerkve na Portugalskem. Javno v svet trosijo vesti, da hočejo ločiti cerkev in državo, da hočejo samo dati narodu svobodo. V resnici je pa njih namen sv. cerkev popolnoma vkleniti v verige sužnjosti, jo tako ovirati pri izpolnjevanje njem naloge. Za vse drugo naj imajo državljani prostost in svobodo, samo glede verskih zadev, pa naj vlada najhujše nasilje, najstrašnejše suženjstvo. Zato sv. oče slovesno pred vsem svetom protestira proti take napoštenemu in sramotnemu početju sovražnikov sv. cerkve, ter pravi, da verniki in duhovniki niso dolžni pokoriti se takim postavam, ker so nasprotno božjim naredbam in postavam. Objednem pa pred vsem svetom pohvali odločen in močat nastop portugalskih škofov in duhovnikov ter jih poziva, naj le krepko še nadalje vstrajajo v začetem boju za svobodo in pravico sv. cerkve, ter naj ostanejo še nadalje stanovitni v zvezi z rimsko stolico in namestnikom Kristusovim na zemlji.

Na **Laškem** bi radi letos kolikor mogoče veliko "škandalov" in "škandalčkov" duhovnikov in cerkvenih služabnikov! Prostoziidarska loža je krepko pri delu, da jih naredi, ker jih v resnici ni.

Eden izmed teh narejenih "škandalov" je znan dogodek odpadnika "Verdesija." Obdolžil je nekega Jezuita, da je prelomil spovedno molčečnost. Jezuit je Verdesija tožil. Ves proces je prišel pred državno sodišče. 5. junija je bila obosdba, pri kateri je bil Verdesi obsojen radi obrekovanja na deset mesecev ječe in na 1500 lir denarne kazni. Tako so dobili po prstih zlobni obrekovalci duhovske časti. Se-

veda sedaj noben protiverski list, ki so preje toliko pisali o "črni nevarnosti," "črni korupciji," "jezuitski morali" i t. d., nobenden ni toliko pošten, da bi sedaj priobčil tudi to obsojbo. Vsi molče kot grob!

Amerika bo dobila kmalu drugega svetnika. V Rimu se vrše preiskovanja življenja in del služabnika božjega Janeza Nepomuka Neumann iz kongregacije Redemptoristov. Bil škof v Philadelphiji. Doma je bil iz Budjevic na Češkem.

Ko so odkrili spomenik kralju Viktorju Emanuelu, ki je prvi zasedel v Rimu Quirinal, so bili iz vse Laške povabljeni vsi župani k slovesnosti. Mej slovesnostjo je množica opazila med navzočimi tudi moža z duhovskim ovratnikom. Seveda je bilo to umetnle napeljano in ljudstvo mu je kličalo burni "eviva." Takoj je mejnarodni brzojav po vsem svetu raztrosil vest, da se je slovesnosti udeležil tudi neki duhovnik, ki je bil objednem tudi župan, ter da je navdušeno govoril za združeno Italijo, ter proslavljal rop cerkvene države. Takoj so začeli preiskovati, kdo da bi bil ta duhovnik. In res, dobili so ga! Bil je to neki župan, ki je pred leti bil v bogoslovju, dobil je tudi prve redove, potem pa je bil odpuščen iz semenišča iz posebnih uzrokov. In ta mož je nosil za ta dan duhovski ovratnik ter nastopil kot katoliški duhovnik. Koliko mu je prostoziidarska loža plačala za to, se ne ve. Tudi ta slučaj pokaže sovražnike cerkve v krasni luči! Nasproti da pa tudi ta slučaj najlepše spričevalo kat. duhovščini, da celo v celi zloglasni Italiji niso mogli dobiti niti enega pravega duhovnika, da se bil dal podkupiti in igral za nje to vlogo.

V Willard, Wis. je obiskal ondotne rojake za velikonoč Rev. J. Kranjec. Nad 70 rojakov se je udeležilo sv. spovedi. Slovenci v Willard-u so si pred meseci ustanovili svojo faro sv. Družine. Večkratni milijoner jim je podaril 40 akrov zemlje v namen, da jo dajo na srečkanje. Ves dohodek je namenjen za cerkev, ki se bo prej ko preje skušala zgraditi. V cerkven odbor sta bila med drugimi zvoljena navdušena rojaka Ignac Češnik kot tajnik in Frank Lesar, blagajnik. Listke za zemljo bojo kmalu začeli

prodajati in obračajo se na dobra srca za pomoč. — Mi tem navdušenim in blagim rojakom častitamo na tako krasnih vspehah in nas silno veseli njih delovanje. Prepričani smo, da jih bo Bog podpiral pri tem delu in da bojo kmalu dosegli kar žele. Bog Vas živi!

*

Rojake v **Manistique in Iron Mountain, Mich.** je obiskal za velikonoč Rev. Luka Klopčič. Bil je tam tri dni. Rojaki so ga bili jako veseli, kakor nam sporočajo in so se v velikem številu udeležili pobožnosti.

*

Rev. **Franjo Rancinger**, bivši župnik hrvatske občine v Calumetu, Mich., je odpotoval iz Calumeta baje v Joliet, Ill. Kakor omenja časnik "Glasnik" iz Calumeta, so imeli Hrvatje v tej župniji tekom komaj dveh let pet župnikov: Rev. Žuvič, Rev. Gatin, Rev. Krmpotič, Rev. Rancinger in Rev. Medin.

*

Na **Evelethu** so imeli Slovenci štirideseturno pobožnost pred sv. Rešnjim Telesom. Te pobožnosti so se poleg mnogoštevilnih, katoliško prepričanih Slovencev vdeležili tudi sledeči velečastiti duhovni pastirji: Prečastiti gospod monsignor in prelat Jožef F. Buh iz Ely, župniki slovenskih naselbin Revs. Alojzij Pirnat iz Aurora, Ivan Schiffrer iz Gilberta, Ivan Singer iz Virginia. Župnik, Rev. Father Bilban zasluži vso hvalo za to slovesnost!

Rev. **J. Trunk**, znani slovenski popotnik iz Beljaka in slovenski pisatelj, ki je prehodil toliko Amerike, kakor malo kdo izmed nas, je bil meseca maja že tretjič v Združenih državah. Pripeljal je slovenske redovnice Elizabetinke v Canado, kjer so na poziv in prošnjo škofa v Toronto sprejele veliko bolnišnico. Častiti gospod je bil tu le malo časa, ker je imel le kratek dopust. Skupaj s č. g. Blaznikom je obiskal tudi našo hišo, kjer smo ga kot starega znanca z veseljem pozdravili. G. Trunk pripravlja veliko delo o Ameriki in zlasti o Slovincih v Ameriki.

Škof iz **Portland-a, O.**, Rt. Rev. Walsh, je izobčil veliko najodličnejših katolikov svoje škofije s takozvanim "interdiktom," ker so glasovali za neko postavbo, po kateri bi škof ne imel nobene oblasti nad oskrbovanjem cerkve-

nega premoženja posameznih župnij, temveč bi vse imeli v rokah le župnijski odbori.

Zveza katoliških društev (Catholic Federation) je izdala javno pismo na vse igralce po gledališčih, na vse gledališke lastnike in kinematografe ("moving picture"), kakor tudi na pisatelje iger, v katerem se odločno protestira zoper zlorabo gledaliških odrov za nemoralne namene. Posebno protestirajo zoper proslavljenje zakonske nezvestobe, ločitve zakonov, zapeljavanja, proste ljubezen in t. d. Milijoni državljanov se s studom obračajo od takih gledališč. Zato je napačno, ako se razni lastniki izgovarjajo, češ "ljudstvo hoče take igre."

Iz **Chisholma**, Minn. je odšel Rev. John Tscholl v Enumclaw, Wash. Ta častiti gospod, ki sicer ni Slovec po rodu, vendar govori in piše slovensko, je bil v Chisholmu jako priljubljen. V Enumclaw je sprejel župnijo presv. Srca. Na novi poziciji želimo čast. gospodu veliko uspehov in blagoslova od zgoraj.

Rev. **Alojzij Leo Blaznik**, župnik v Haverstraw, N. Y., naš iskreno ljubljenehi sosed, je obhajal 9. junija svojo petletnico mašništva. Ta dan se je pokazalo, kako iskreno ga ljubi vse ljudstvo njegove župnije. Dobil je veliko izrazov udanosti in spoštovanja. Vsa slovesnost je bila polj zasebna. Č. gospod ni hotel nobene slovesnosti. Toda njegovi prijatelji niso pustili tega dogodka neporabljenega, da bi ne počastili svojega ljubljence. Ob 10. uri je bila slovesna maša, pri kateri je navzoč poleg druge duhovščine, Rev. Kazimir Zakrajšek, O.F.M., župnik iz Rockland Lake, N. Y. — Častitemu in dragemu gostu tudi mi častitamo in želimo, da bi ga Bog ohranil še desetkrat toliko let v mašništvu!

Rev. **Salezij Vodošek**, O. F. M., ki je bil lani nekaj mesecev slovenski župnik v New Yorku in ki je moral radi bolezni nemudoma odpotovati v Evropo, je bil kmalu po svojem prihodu v domovino operiran. Operacija je bila jako nevarna, vendar se je srečno izvršila. Č. gospod je te dni sprejel vse posle svoje službe v Mariбору na Štajerskem in se dobro počuti. Častitemu patru častitamo na tako srečni izvršitvi operacije.

Družba sv.

Rafaela.

Brezdelje v Ameriki. V Ameriki imamo za delo jako slabe čase. Stotisoči so brez dela in brez kruha. Zlasti po velikih mestih je veliko delavstva brez dela. Vsako jutro srečuješ lahko cele trope takih siromakov, ki hodijo od tovarne do tovarne od delavnice do delavnice ter si iščejo dela in kruha. In dostikrat preidejo meseci in meseci predno se dobi delo. Pa se takrat dostikrat le za malo časa, par tednov, potem pa zopet "štapanje" — kakor imenujejo brezdelje delavci tukaj. Žalostna slika brezdelja se vidi posebno v New Yorku. Na stotine delavcev vidiš lahko vsako jutro že pred štirimi pred tiskarnami, kjer čakajo prvih izdaj jutranjih listov. Ko jih dobe, vsak hitro pregleda vse oglase za delo in potem se vse te množice razkrope po vseh delih mesta za delom. Vsak gre tja, kjer se mu zdi najbolj vrjetno, da se bo kako delo dobilo. Malo kasneje se jih vidi že zbirati enako na stotine krepkih močij pred delavnicami in pred tovarnami, ki so dale kak oglas. Tu se morajo postaviti v vrsto, tako da kdor je preje prišel, ta pride tudi preje na vrsto. Delodajalec potem izbira izmed teh stotin, kateri se mu zdi najprimernejši za njegovo delo. Dvesto jih je morda več ur čakalo; delo je pa dobil morda eden ali dva. Ostali pa hite zopet drugam, po drugem oglasu. Morda kak hišni gospodar portebuje poprave vrat, ali okenj, ali zidu, ali kako druge malenkosti. Nejceneje je, ako da oglas v list, da potrebuje enega ali dva delavca, ki morata pa vse orodje seboj prinesiti. Zjutraj predno bo vstal, čakala jih bo že cela vrsta in ga prosila za delo.

Kdor toraj hoče sam sebi dobro, naj nikar ne hiti sem! Le kdor je pripravljen delati na polju, po raznih farmah na vshodu, ta dobi še delo. Kdor pa misli iskati dela po tovarnah ali po mestih, se bo pa britko varal, ako bo prišel sem.

Preiskava na Ellis Islandu se bo začela drugi mesec, kakor so sporočali listi. Koliko je resnice na tem, ne vemo. Upajmo, da se bo vendar enkrat konec naredilo samolastnemu in brezsrčnemu početju z ubogimi naseljenci. Ne samo listi tujih jezikov, temveč tudi angleški listi so obsojali početje z naseljenci in večinoma vsi, ki so o tem pisali, so povdarjali, da je tako početje sramota za našo državo in sramota za dvajseto stoletje. Komisar je pisal dolgo pismo na pristojno mesto, v katerem trdi, da je vse očitanje neutemeljeno in da se preiskave ne boji. On je odvetnik po svojem stanu in bo skušal dokazati, da so vse trditve proti njemu

neutemeljene. Nemški dnevnik "Morgen Journal" pa pridno zbira potrebne dokaze za svoje trditve in pozivlja vse, katerim bi se bila zgodila kaka krivica na Ellis Islandu, da se naj oglasio. Tako upajmo, da se bo tudi na "otoku solz" spremenil duh in neznosne razmere. Kolikor nam je znano, je tudi več naših rojakov podalo s prisego potrjene izjave za dokaze proti sedanjemu početju na otoku.

Družba sv. Rafaela v New Yorku je priredila 4. julija skupen izlet družbenikov v Rockland Lake, N. Y. Ze lani so odborniki nameravali prirediti ta izlet. Toda bile so razne zapreke, ki so onemogočile to. Vdeležba je bila proti vsemu pričakovanju velika.

"Der Auswanderer," glasilo avstrijske Rafaelove družbe je v svoji zadnji številki dobesedno priobčil naš članek o trgovini s slovenskimi dekleti v severno Ameriko. Kakor smo takoj v začetku povedali, tako je tudi v resnici. Na kako sramotenje celega naroda niti misliti ni bilo. Možje, ki so okrog družbe sv. Rafaela na Dunaju so preveč navdušeni za plemenito stvar, za katero so se zavzeli, kakor da bi jim na um prišlo sramotiti kak narod. Gre jim le za stvar. Zato ne gledajo na ničesar drugega, kakor na to. Tako je toraj ta stvar končana in list je popravljen, ako bi bil kako krivico storil slovenskemu narodu.

To nas pa ne sme zadrževati, da bi vkljub temu ne imeli očíj odprtih in ne pazili na vse, kar se godi okrog nas. Zali bog imamo tudi med nami propalce, ki bi za denar prodali vse.

Zlasti naša slovenska dekleta sama naj bi se krepko družila tudi tukaj v dekliška društva, slična Marijinim družbam v starem kraju. Tudi v krajih, kjer ni slovenskega duhovnika naj se združijo skupaj, vsaki mesec naj imajo shod, kjer naj bi se molilo, pelo litanije in Marijine pesmi. Mesto govora pa naj bi se prebirali članki iz "Ave Maria" ali "Bogoljuba." Vsaj dvekrat na leto naj bi si pa poskrbele slovenskega duhovnika, da bi mogle sprejeti tudi sv. zakramente. To bi bilo jako krasno in bi marsikako dekle rešilo moralne pogube.

Spomini s Pota.

(Dalje.)

Pot iz Davisa v gozde je silno dolgočasna. Najprej se vije po malih strminah vedno višje in višje čez skoro poldrugi tisoč črevljev visoko pogorje, dokler ne pride do najvišjega sedla, kjer se pa v vratolomnih strminah vije zopet navzdol v dolino. Dež in sneg sta namočila pot, da so se kolesa do polovice udirala v blato. Le počasi smo mogli najprej. Večkrat je bilo treba prepeljati se čez narastle hudournike, kjer sva se oba z g. župnikom plašno ozirala na obe strani v deročo vodo, da nam ne odnese konj in voza v globino.

Upala sva, da vjameva v Lanneville vlak, ki gre zvečer v gozd. Pa izvanredna slaba pot naju je zadržala, da sva skoraj dve uri kasneje prišla, kakor je bilo pa namerovano. Temnilo se je že, ko sva stopila v Lanneville z voza. Tu sva mislila, da naju bo pričakoval kak rojak iz gozda, da gre z nama in nama pomaga nesti težke kovčege z mašinami potrebščinami za drugi dan. Pa glasnik, katerega je župnik poslal v gozd vse potrebno sporoči delavcem, je napačno razumel in pričakovali so naju za drugi dan. Kaj sedaj? Dež je lil kot iz škafa. Noč se je delala. Dneva zgubiti ne moreva, ker treba še druge kraje obiskati. Tako ni kazalo drugzega, kot nastopiti težko pot v strmi gozd. Gostilnicar, Smooth po imenu, katoličan, pravi Amerikanec, nam je dal seboj svoja dva sinova, katerima se je pridružil še katoliški deček iz sela. Tako smo oprtili vsak svoje breme, se zavili v suknje in jo mahnilo proti gozdu.

Kako smo hodili po gozdu v temni noči, vsak obremenjen s težkim kovčegom, o tem bolje, da ne pišem, ker kaj takega še nisem skušil in nikomur ne želim, da bi. V prvo kempo smo prišli nekako ob devetih zvečer. Gospodar te kempe je bil rojak Marko Kovačič. Delavci so že legali spat. To so se začudili, ko so nas zagledali, zlasti dobri Marko Kovačič nas je silno pomiloval, ko nas je videl vse premočene in umazane in utrujene sredi temne noči v svoji kempi.

Kaj pa sedaj? Kako urediti vso stvar v tako pozni uri, zlasti še, ker je treba obiskati še naslednje kempo, ki je skoraj dobro uro hod naprej v gozdu. Po kratkem posvetovanju z gospodarjem smo se odločili, da bo takoj v tej kempi večerna pobožnost in spoved. Mej tem gre pa g. župnik v naslednje kempo, napove prihod in vse potrebno pripravi za sv. drugi dan.

S Križanim v roki sem stopil prvič v tem gozdu pred zbrane rojake ter jih povabil, da vsi opravijo svojo velikanočno dolžnost. Nevarno je vaše delo. Ne veste, kdaj Vas pokliče Gospod. Morda nenadoma! Zatoraj bodite pripravljeni, ker ne veste ne ure ne dneva. Velik del rojakov se je udeležil sv. spovedi. Po pridigi je molila hišna gospodinja sv. rožni venec. Mej tem časom so pa rojaki drug za drugih opravili svojo spoved. Velik del jih je opravil. Da bi vsi, seveda še misliti ni, dasi bi bili lahko to storili. Ravno sem končal spovedijo, ko je se je vrnil župnik. Mej tem časom se je posušila tudi obleka in tudi dež je prenehal. Tako sva s krepkim slovenskim mladeničem, Iyanom Božičem, odšla okrog enajste ure iz kempe naprej v gozd v kempo Josipa Štritarja. Pred polnočjo sva bila že tam. Nekako tesno je sicer bilo pri srcu, ko sva korakala, ali bolje, skakala po trameh železnice sama

sredi divjega gozda. Vendar človek se vsega privadi.

G. župnik je drugo jutro maševal v kempi Marka Kovačiča in dal sv. obhajilo vsem, ki so zvečer opravili sv. spoved. Kakor je rekel, videlo se je vsem na obrazu veliko veselje, da so morda po dolgih letih zopet sprejeli svojega Boga in Gospoda v srce. Drugi, ki niso opavili sv. spovedi, so potem to obžalovali. Obljubili so sicer, da bojo prišli v nedeljo v Davis, pa jih ni bilo. Saj jim pa tudi ni bilo mogoče priti radi debelega snega, ki je zapadel potem v soboto zvečer.

V kempi rojaka Josipa Štritarja smo bili tudi na vse zgodaj po koncu. Nekako ob 4. uri že je začel gospodar buditi po posameznih barakah in klicati delavce skupaj. Tu se je pa videlo, da treba preje male priprave s kratko pridigo, predno se pripravi naše ljude na spoved doma, v kempi. V prvi kempi je bila najprej pridiga, zato jih veliko opravilo. Tu tega ni bilo mogoče, zato jih tudi ni bilo toliko. Da jih veliko ni opravilo, so se zgovarjali, da se jim tako težko zdi, iti k spovedi kar tako, zunaj cerkve. Po sv. maši in pridigi so pa vsi obžalovali. Obljubili so tudi ti, da bojo prišli v župno cerkev, pa seveda tudi ti niso mogli radi snega. Morda je pa čas milosti božje potekel? Ali so sedaj opravičeni, če niso zadostili velikanočni dolžnosti, naj sami svojo vest prašajo.

Okrog osme ure je nehal dež in tako je bilo mogoče oditi nazaj po hribu v Lanneville, kjer nas je župnik že pričakoval. Težki kovčeg sta pomagala nositi krepka slovenska fanta Ivan Božič in Nikolaj Šemprimoznik.

V Lanneville je bila gospa Smooth, pristna "jenkina" v velikih skrbeh za nas. Pogostila naju je, da sva se oba pokrepčala za dolgo vožnjo nazaj. Vsa družina tega dobrega moža je bila zbrana v obednici, da sprejme blagoslov od gospoda župnika, katerega imajo jako radi. Pred odhodom gospa boječe nekaj pošepeta g. župniku. Župnik se veselo nasmeje in mi pove željo družine Smooth. Še nikdar niso videli frančiškana v redovni obleki. Zato žele, da bi ga videli. Seveda sem z veseljem spolnil to željo dobri družini. "Mama, ta gospod je pa ravno tako oblečen, kakor moj patron sv. Anton na sliki v spalnici," zaklical je mali Tonček.

Prisrčno sva se zahvalila dobri družini za gostoljubnost in nastopila dolgo pot nazaj domov, kamor sva prišla nekako ob 4 uri popoldne.

Tretji dan je bil odločen za Hrvate, Čeha, Poljake, Slovake, Nemce in Italijane iz mesta Davisa samega. Takoj zvečer ob šestih se je začelo spovedovanje in skoro do pol enajste ure bila je spovednica oblegana raznih narodnosti. Tudi drugo jutro ob 5. uri jih je že precej zopet čakalo pri spovednici. Zlasti Poljakov je bilo veliko število. Ta narod je tudi tu pokazal, da je mej vsemi drugimi najbolj globoko veren. V nasprotju z našim narodom, Poljak, če tudi ne živi, kakor bi moral, če tudi se jih veliko zgubi v pijačo in neredno življenje, toda vere pa ne zgudi tako hitro, kakor Slovenci. Celo leto se bo morda malo brigal za cerkev, v kateri ne razume jezika. Toda, da bi za velikanoč spoved opustil, tega pa ne bo tako z lepa storil. Raje ne bo delal v takem kraju, kakor pa da bi ostal brez svete

spovedi radi dela. Zato je jako malo ali skoro nič Poljakov po šumah in po gozdech. Če se pa kedo zgubi, pa ne ostane dolgo. Tudi Slovaki so jako vereni narod. Za Poljaki morda najbolj vereni! Seveda siromak je tepen doma od oholega Mažara, in edina tolažba mu je še vera. Vse mu je krivično, samo Bog v nebesih ve, da mu je dobri oče, ki bo kaznjeval njegove tlačitelje po zasluženju. Križ je s Hrvati, najslabiji so pa Italijani. Zanimivo je bilo v Davisu. Po vsej tovarni za papir sva bila z župnikom. Delovodja sam naju je vodil; povabila sva osebno gotovo 200 Italijanov in vsi so obljubili, da pridejo tako gotovo, kakor gotovo delajo sedaj. Toda zvečer jih je bilo toliko, da jih ni bilo mogoče sešteti, namreč nobenega ni bilo. Drugo jutro sti bili dve ženski in v nedeljo 6 moških.

Zanimivo je v resnici proučavati posamezne narode, ako ima človek z vsemi na enkrat opraviti, kakor je bilo ravno tukaj v Davisu. Kako lepo se vidi pri vsakem narodu takoj njih narodna posebnost, njih značaj, njih mišljenje, njih izobrazba, njih vernost, njih poštenje itd. (Dalje.)

"AVE MARIA."

Josipina Pirnauer.

Z zadnjim žarkom ljubo solnce se je poslovilo,
Črna noč po zemlji je razvila svoje krilo...

Čuj z gorice zvonček mili se oglasi!

V srcih sto in sto pozdrav odmeva milo:

"Ave Maria!"

Na zvezdnem nebu mesec glej mogočno plove,
Vetrič tihi lahko se med vejami zigrava,
Vse je tiho, vse že mirno, vse k počitku lega!—
Srce bedno ne pozabi zadnjega pozdrava:

"Ave Maria!"

V solčnem žaru rudeči se sinje nebo,
Srebrna vodica v čarnem svitu se spreminja,
Vse ustaja, vse poživljeno se zbuja k novem
dnevu.

Zvonček, čuj, na Mater zopet te spominja:

"Ave Maria!"

Zima je minila, hribček se odel je v cvetje.

Lipa se zelena v novi kras odeva,

Gozd zeleni praznično se že oblači—

Vsa narava v maju eno pesem speva:

"Ave Maria!"

Ta pesmica seveda ni popolna. Marsikako hibo ima v slovnici, v vrsticah, v rimah i t. d. Vendar smo ji dali prostorček v listu "Ave Maria" ker prihaja gotovo iz blagega srca in ima plemeniti namen. Naj nam toraj izobrazenejši čitatelji tega ne vzemo v zlo.—Ured.

Naročnina na list "Ave Maria" in na "Bogoljub," kakor tudi vsa sporočila glede naslovov, vse reklamacije, ako list ne prihaja redno i t. d., vse to naj se vedno pošilja le na

"AVE MARIA,"

Rockland Lake, N. Y.

Denarne nakaznice, Money Ordri, čeki, naj se vedno izdelajo le na ime "Ave Maria."

Rojaki ne pozabite družbe sv. Rafaela!

Ali si že poravnal svoj letni prispevek za družbo sv. Rafaela?

Ali si pridobil družbi sv. Rafaela kakega novega družbenika? Zakaj ne?

Ali si poravnal naročnino za list "Ave Maria" Kaj čakaš?

Koliko naročnikov si že pridobil listu "Ave Maria?" Ti, praviš, da nimaš časa ne prilike delovati za dobre liste. Vedi, da imajo nasprotniki enako veliko časa, ko ti, in vendar, glej kaj ti vse store za slabo njih stvar! Ali pri tem še vrjameš, da ne moreš, da nimaš časa? Poskusi, pa bo šlo!

Ne v Ameriko, je naslov novi igri, katero je spisal znani slovenski pisatelj in popotnik č. g. župnik Lavtizar. Te dni nam je č. g. pisatelj poslal dva iztisa v dar, za katera se mu srčno zahvalimo.

Vsa igra je dobro zamišljena in se vidi, da je gospod pisatelj sam videl in skusil to, o čemer piše. Vsa miselj je dobro izpeljana in bo dosegla svoj namen.

Kratka vsebina bi bila: Bregarjev Janez, sin bogatega kmeta, se da pregovoriti dvema svojima prijateljema, Mihetu in Petru, da odide v Ameriko. Zastonj ga domači svare in odvračajo. Slovo je bilo britko. To predočuje prvo in drugo dejanje. V tretjem dejanju ga vidimo v New Yorku v takozvanem Battery parku. Miha je bil poslan nazaj od izseljeniške komisije. Janez in Peter sta razočarana. Pričakovala sta vse kaj drugega. Neki goljuf je pobral Petru ves denar. Po dolgem iskanju sta dobila službo v Buffalo, N. Y. kamor sta se odpeljala. Četrto dejanje predstavlja prihod Janeza domov. Peter je umrl v Pittsburgu. Prizor v četrtem dejanju je ganljiv. Janez ni dobil pisma, da mu je mej tem časom umrla mati. Doma ga vsi pozdravijo—le matere ni. Praša po njej. Tu zve žalostno novico. Prišel je domov sicer zdrav, vendar brez vsakega denarja.

To je eden izmed najnavadnejših slučajev našega izseljeništvaja iz domovine v Ameriko, ki se dogajajo vsaki dan. Slučaj je žalosten in bo marsikomu dal preje misliti, predno se bo odločil za tujino, dasi imamo veliko še žalostnejših slučajev.

Igra je dobro zmišljena in lepo speljana. Prizori so živahni in jasni. Glede angleškega besedila bi se dalo pripomniti, da par stavkov ni ravno pravih. Pa igralci v Ameriki bojo to sami popravili, doma pa itak nihče ne bo razumel, kakor tudi Janez ni.

Igro jako toplo priporočamo našim odrom, ker se bo gotovo dopadla. Zlasti štiriglasni spev po prvem dejanju je jako lep.